

Türkiye'nin Yeni Yönetim Modeli ve Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı

MEHMET ZAHİD SOBACI, NEBİ MİŞ, ÖZER KÖSEOĞLU

- Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde Türkiye'nin yeni yönetim modeli hangi bakış açısına dayanmaktadır?
- Cumhurbaşkanlığı teşkilatında ofis ve kurulların işlevleri nelerdir?
 - Yeni yönetim modelinde bakanlıklar nasıl yapılandırılmıştır?
- Tasarlanan yeni yönetim modelinin başkanlık sistemlerindeki yönetim yapılarıyla benzerlikleri ve farklılıkları nelerdir?

GİRİŞ

Türkiye'de parlamenter sistemden Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçilmesi halkın iradesine dayanmayan yollarla siyaseti ve toplumu dizayn etmeye çalışan vesayetçi zihniyet ve yapıların sonlandırılmasını amaçladığı gibi yürütmeye çift başlılığın ortadan kaldırılması ve yönetimde istikrar ile hızlı ve etkili bir icraatı da hedeflemektedir. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi kolektif bir organ aracılığıyla yürütme gücünün kullanılmasına son vererek doğrudan halk tarafından seçilen ve kesintisiz olarak beş yıl işbaşında

duracak bir kişi tarafından yürütme gücünün kullanılmasına imkan vermektedir.

Yeni sistemde cumhurbaşkanı beş yıl boyunca güvenlikten dış politikaya, eğitimden sağlığa toplumu ilgilendiren bütün kamu politikalarını doğrudan ya da dolaylı olarak belirleyecek, uygulayacak ve uygulamaları takip edecektir. Bu politikalar çerçevesinde cumhurbaşkanından toplumun kronik sorunlarına çözüm üretmesi ve kamu hizmetlerinin etkili ve verimli bir şekilde sunulmasını sağlayarak toplumsal talep ve ihtiyaçları karşılama beklenmektedir. Cumhurbaşkanlığı

MEHMET ZAHİD SOBACI

Uludağ Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü'nde öğretim üyesi olan Mehmet Zahid Sobacı, 2001 yılında Uludağ Üniversitesi Kamu Yönetimi Bölümü'nden mezun oldu. Uludağ Üniversitesi Kamu Yönetimi Anabilim Dalı'nda yüksek lisansını (2005) ve doktorasını (2009) tamamladı. 2002-2010 yılları arasında Uludağ Üniversitesi Kamu Yönetimi Bölümü'nde araştırma görevlisi olarak görev yaptı. Aynı Üniversite'de 2011-2013 yılları arasında yardımcı doçent olarak çalışan Sobacı, 2013 yılında doçent oldu. SETA Siyaset Araştırmaları Direktörlüğü'nde araştırmacı olarak çalışmaktadır.

NEBİ MİŞ

Lisans (2003) ve yüksek lisans (2005) eğitimini Sakarya Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde tamamlayan Nebi Miş, doktorasını (2012) "Türkiye'de Güvenlikte Siyaseti 1923-2003" başlıklı teziyle tamamladı. Doktora sürecinde bir yıl süreyle Belçika Katholieke Universiteit Leuven'de araştırmacı olarak bulundu. Nebi Miş halen Sakarya Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü'nde ve Sakarya Üniversitesi Ortadoğu Enstitüsü'nde dersler vermektedir. Aynı zamanda SETA Siyaset Araştırmaları Direktörlüğü görevini yürütmektedir.

ÖZER KÖSEOĞLU

2009 yılında Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı'nda doktora eğitimini tamamlamıştır. Sakarya Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü Yönetim Bilimleri Anabilim Dalı'nda 2004'te araştırma görevlisi, 2009'da yardımcı doçent olarak çalışmış ve 2015'ten bu yana da doçent olarak görev yapmaktadır. Kamu yönetimi reformu, kamu politikaları analizi, sosyal medya, performans yönetimi ve stratejik planlama, kamu değeri yönetimi alanlarında çeşitli ulusal ve uluslararası yayınları bulunmaktadır. Son dönemdeki çalışmaları arasında, 2015 yılında Doç. Dr. M. Zahid Sobacı ile birlikte *Kamu Yönetiminde Paradigma Arayışları: Yeni Kamu İşletmeciliği ve Ötesi* başlıklı editörlü kitap bulunmaktadır.

hükümet sistemiyle birlikte ikili yürütme yapısından vazgeçilmesi, Başbakanlık kurumunun kaldırılması, Bakanlar Kurulu ve bakanlıkların yapısı, görev ve fonksiyonlarının yeniden tanımlanması, başka bir deyişle yönetim sisteminin yeniden yapılandırılması ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Çünkü Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde yürütmenin güçlü ve sağlıklı bir şekilde örgütlenmesi özellikle hızlı ve etkili icranın en temel koşullarından birini oluşturmaktadır. Nitekim Cumhurbaşkanı Erdoğan da yeni yönetim modelini tanıtırken işlevsiz ya da aynı sektörde birden çok kurumun faaliyet gösterdiği yapıların dönüştürüldüğü, makamların azaldığı, yalın, hızlı karar alan, sonuç odaklı, koordinasyon ve istişare mekanizmalarını çalıştıran bir yönetim modeli oluşturmak istediklerini açıklamıştır.

Bu bağlamda bu perspektif 24 Haziran seçimlerinden sonra hayata geçirilmesi tasarlanan yeni yönetim modelini genel hatlarıyla analiz etmeyi amaçlamaktadır. Başkanlık sistemiyle yönetilen ülke deneyimleri de gözetilerek cumhurbaşkanının kamu politikası oluşturma, uygulama ve değerlendirme kapasitesini artırmaya yönelik atılan adımlar değerlendirilmekte ve bakanlıklar düzeyinde yapılan değişiklikler ele alınmaktadır.

YENİ YÖNETİM MODELİNDE CUMHURBAŞKANLIĞI TEŞKİLATI

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçişle doğrudan halk tarafından seçilen cumhurbaşkanı temel kamu politikalarının oluşturulması ve uygulanması, kamu hizmetlerinin sunulması ve toplum ihtiyaçlarının karşılanması gibi yürütmeye ilgili konularda başat aktör haline gelmektedir. Bu doğrultuda cumhurbaşkanı bakanlıklar arasında eş güdüm sağlayacak, idari teşkilatı kontrol edecek ve üst düzey kamu personelini atayacak veya görevden alacaktır. Cumhurbaşkanının yürütme açısından yeni konumu çok sayıda görev, yetki ve sorumluluğu kendisine yüklemektedir. Cumhurbaşkanının bütün bu görevleri yerine getirebilmesi ve

yetkilerini etkili ve rasyonel bir şekilde kullanılabilmesi için yeni sistemde kendisine bağlı çok sayıda birim ve kişiden oluşan bir teşkilatın oluşturulması gerekmektedir. Başka bir deyişle 24 Haziran seçiminden sonra Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine tam anlamıyla geçilmesi ABD'deki "Başkanın Yürütme Ofisi"ne benzeyen ancak Türkiye'nin siyasal kültürünü, yönetim yapısı ve geleneklerini, karşı karşıya kaldığı sorunları ve stratejik önceliklerini dikkate alarak "Türkiye'ye özgü" bir Cumhurbaşkanlığı teşkilatının oluşturulmasını elzem kılmaktadır.

Cumhurbaşkanlığı teşkilatı siyasi ve idari nitelikli çeşitli işleri yerine getiren birçok birimi kapsayacaktır. Bu teşkilat kamu politikalarının oluşturulması ve uygulanmasında cumhurbaşkanına yardımcı olmaktan cumhurbaşkanının günlük programının düzenlenmesi ile basın ve halkla ilişkilerinin yürütülmesine kadar çok çeşitli görevleri yerine getirecektir. Başka bir deyişle Cumhurbaşkanlığı teşkilatı içerisinde "kurmay birimler" ile kurumsal ve idari işleri yürüten "yardımcı birimler" yer alacaktır.

Cumhurbaşkanının kamu politikası oluşturma ve uygulama kapasitesinin geliştirilmesi açısından kurmay birimler önem arz etmektedir. Yeni yönetim modelinde kurmay birimler olarak ofis ve kurulların ön plana çıktığı görülmektedir. Bu nedenle bu yapılara daha yakından bakmakta fayda vardır.

Ofisler

Ofisler başkanlık sistemiyle yönetilen ülkelerde başkana bağlı organizasyonun içerisinde yer alan en önemli yapılardan biridir. Ülke uygulamalarına baktığında genellikle bu ofislerin kendi politika uzmanlığında kamu politikalarının oluşturulması için gerekli veri ve bilgiyi topladığı, saha bilgisinin üretimini gerçekleştirdiği, buna dayalı olarak uygun politika alternatiflerini geliştirerek politika ve karar taslakları oluşturduğu ve başkana raporladığı görül-

mektedir. Ülke uygulamalarında bazen ofislere uygulamayı koordine etme ve değerlendirme görevleri de verilebilmektedir. Dolayısıyla ofisler başkanın kamu politikası oluşturma ve uygulama kapasitesinin geliştirilmesinde rol alan en önemli yapılar arasındadır. Başkanlık hükümet sistemlerinde bu tarz yapılara yer verilmektedir.

24 Haziran seçimlerinden sonra Türkiye’de yaşama geçirilmesi planlanan yeni yönetim modelinde –başkanlık sistemiyle yönetilen ülke uygulamalarına benzer bir şekilde– cumhurbaşkanına doğrudan bağlı olarak çalışan ofislere yer verilmiştir. Bu ofisler “Finans Ofisi”, “İnsan Kaynakları Ofisi”, “Dijital Dönüşüm Ofisi” ve “Yatırım Ofisi”dir. Cumhurbaşkanı Erdoğan yeni yönetim modelinde yer alacak bu birimleri cumhurbaşkanına en yakın kadro olarak değerlendirerek politika ve projelerin geliştirilmesi açısından bir “arka bahçe” şeklinde nitelendirmiştir. Bu birimlerin cumhurbaşkanıyla birebir çalışırken bürokrasiye takılmadan cumhurbaşkanının öncelikleri doğrultusunda projeleri yöneteceği ve icrai bir niteliğinin de bulunacağına dikkat çekilmiştir.

Cumhurbaşkanlığı teşkilatı içerisinde uzmanlık ofisleri kurulurken bir yandan Türkiye’nin 2023 hedefleri diğer yandan Türk kamu yönetimi sisteminin sorunları ve kamu hizmetinin gerekliliklerinin dikkate alındığı anlaşılmaktadır.

Kurullar

Başkanlık sistemiyle yönetilen ülkelerde yürütme yetkisini kullanacak başkanın kamu politikası oluşturma kapasitesini geliştirmek açısından başvuru alan enstrümanlardan bir diğeri kurullardır. Ülke uygulamalarında daha çok danışma ve tavsiye işlevlerini üstlenen bu yapılar tam bir kurmay birim olarak hareket etmektedir. Bu kurullar ülke uygulamalarında farklı isimler veya formatlarda karşımıza çıkabilmektedir. Örneğin ABD’de bu kurullar kalıcı veya geçici nitelikte olabilmekte ve sa-

dece bakan veya bürokratlardan oluşabileceği gibi ilgili olduğu sektör temsilcileri başta olmak üzere daha sivil paydaşlardan da meydana gelebilmektedir.

Özellikle ABD’de Başkanın Yürütme Ofisi’nde kalıcı veya geçici nitelikli çok sayıda danışma kurulu ve komitesine yer verilmektedir. ABD’de doğal olarak başkanların geçici kurulların oluşturulması ve kaldırılması konusunda geniş bir takdir yetkisi bulunmaktadır. Örneğin Başkan Obama döneminde kalıcı nitelikteki kurulların yanı sıra Başkanlık Ofisi’nde “Başkanın İstihdam ve Rekabet Edebilirlik Konseyi” (President’s Council on Jobs and Competitiveness), “Başkanın Yönetim Danışma Konseyi” (President’s Management Advisory Board), “Beyaz Saray Topluluk Çözümleri Konseyi” (White House Council for Community Solutions), “Başkanın Asyalı Amerikalılar ve Pasifik Adalılar Danışma Komisyonu” (President’s Advisory Commission on Asian Americans and Pacific Islanders), “Başkanın Küresel Kalkınma Konseyi” (President’s Global Development Council) gibi danışma kurulları yer almaktaydı. Yeni Başkan Trump döneminde ise “Ekonomik Danışmanlar Konseyi” (Council of Economic Advisers), “Çevre Kalite Konseyi” (Council on Environmental Quality), “Ulusal Güvenlik Konseyi” (National Security Council), “İç Politika Konseyi” (Domestic Policy Council), “Ulusal Ekonomi Konseyi” (National Economic Council) ve “Başkanın İstihbarat Danışma Kurulu” (President’s Intelligence Advisory Board) Başkanlık Ofisi içerisinde yer almaktadır.

Danışma kurulları cumhurbaşkanına ilgili oldukları politika alanıyla ilgili bağımsız bilgi sunma ve tavsiyede bulunma işlevlerini yerine getirmektedir. Farklı sektör veya politika konularında oluşturulması planlanan bu tür kurullar kamu politikalarının geliştirilmesi sürecine ilgili paydaşların katılmasını sağlamaktadır. Bu kurullar çok boyutlu sorunların çözümünde kurumlar ve sektörler arası iş birliği ve koordinasyona imkan vermektedir.

Yine tasarlanan yeni yönetim modelinde –başkanlık sistemiyle yönetilen ülke uygulamalarına benzer şekilde– Cumhurbaşkanlığı teşkilatı içerisinde kurullara yer verilmiştir. Bu kurullar “Yerel Yönetim Politikaları Kurulu”, “Sosyal Politikalar Kurulu”, “Sağlık ve Gıda Politikaları Kurulu”, “Kültür ve Sanat Politikaları Kurulu”, “Hukuk Politikaları Kurulu”, “Güvenlik ve Dış Politikalar Kurulu”, “Ekonomi Politikaları Kurulu”, “Eğitim ve Öğretim Politikaları Kurulu” ve “Bilim Teknoloji ve Yenilik Politikaları Kurulu”dur. Yeni yönetim modelinde bu kurullardan politika önerisi geliştirmesi, bakanlıklara geri bildirimde bulunması, ilgili olduğu alandaki icrai faaliyetleri izleyerek ilerleme raporları hazırlaması ve politika yapım sürecine paydaşların (STK, sektör temsilcileri, akademisyenler gibi) katılımını artırarak ortak aklı devreye sokması beklenmektedir. Ayrıca yeni yönetim modelindeki bu kurullar aracılığıyla mevcut idari yapıda sayıları altmışı aşan ve çok dağınık bir görüntü veren kurulların sayısının azaltılması ve bir çerçeveye kavuşturulması istenmektedir.

Başkanlıklar

Yeni yönetim modelinde başkanlıklar şeklinde isimlendirilen bazı yapılar da cumhurbaşkanlığına bağlı olarak çalışacaktır. Bunlar “Genelkurmay Başkanlığı”, “Milli İstihbarat Başkanlığı”, “Savunma Sanayii Başkanlığı” (Mevcut yapıda müsteşarlık, yeni sistemde başkanlığa dönüşüyor), “Milli Güvenlik Kurulu”, “Diyamet İşleri Başkanlığı”, “Devlet Denetleme Kurulu”, “İletişim Başkanlığı” ve “Strateji ve Bütçe Başkanlığı”dır. Bu kurumlardan bazıları (Savunma Sanayii Müsteşarlığı ve Devlet Denetleme Kurulu) zaten halihazırda Cumhurbaşkanlığına bağlıdır. Genelkurmay Başkanlığı, Milli İstihbarat Teşkilatı ve Diyanet İşleri Başkanlığı mevcut yapıda Başbakanlığa bağlı veya sorumlu kuruluşlardır. Bu kurumlar Başbakanlığın kaldırılması nedeniyle yeni yönetim sisteminde yürütme yetkisini kullanacak olan cumhurbaşkanına bağlanmaktadır.

İletişim Başkanlığı ile Strateji ve Bütçe Başkanlığı yeni yönetim modelinde ilk defa kurulan başkanlıklar olarak özellikle dikkat çekmektedir. İletişim Başkanlığı devletin ve Cumhurbaşkanlığının basın, yayın ve iletişimine dair tüm çalışmaları koordine edecektir. ABD’deki “Yönetim ve Bütçe Ofisi”ne muadil bir şekilde ortaya çıkan Strateji ve Bütçe Başkanlığı ise artık cumhurbaşkanının uhdesinde olan bütçe yapımı ve yönetimi sürecine odaklanacaktır.

Yeni yönetim modelinde başkanlıkların oluşturulmasıyla mevcut yapıda yer alan ve Cumhurbaşkanlığı veya Başbakanlığa bağlı veya ilgili kuruluş statüsündeki bazı kuruluşların bir çerçeveye kavuşturulması ve doğrudan Cumhurbaşkanlığına bağlanması amaçlanmış görünmektedir.

YENİ YÖNETİM MODELİNDE BAKANLIKLAR

Yeni yönetim modelinde bakanlıklara ilişkin de bir takım değişiklikler öngörülmüştür. Bakanlıklara dair ilk hamle sayılarının azaltılması yönünde olmuştur. Bununla birlikte Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde bakanlıkların rol ve fonksiyonlarında da kaçınılmaz olarak bir değişim beklenebilir. Bunun temel nedeni yeni sistemde genel itibarıyla cumhurbaşkanı ve yakın ekibinin birincil politika belirleyicisi ve bakanlıkların ise alt düzey politika yapıcı ve daha ağırlıklı olarak uygulayıcı ve denetleyici bir fonksiyon taşıyacak olmasıdır.

Ülke uygulamalarına bakıldığında her devletin kendi gelenekleri ve toplumsal ihtiyaçları doğrultusunda bakanlık yapılanmasına gittiği görülmektedir. Bakanlıkların isimlendirilmesi ve hizmet alanlarının bir araya getirilmesi ülkeden ülkeye farklılık göstermektedir. Hatta bazı ülkelerde yüzeysel olarak dışarıdan bakan bir kişinin ilgili bakanlığın oluşturulması veya faaliyet alanlarının bir araya getirilişini anlamada zorluk çekebileceği bazı bakanlıklar bile söz konusu olabilmektedir. Örneğin Fransa’da devletin genç-

lik ve sporla ilgili görevleri kentsel sorunlarla birlikte değerlendirilmekte ve bu kapsamda “Kentsel İşler, Gençlik ve Spor Bakanlığı” (Ministry of Urban Affairs, Youth and Sport) bulunmaktadır. Avusturya’da birbiriyle ilişkili çok sayıda fonksiyonu bir çatı altında toplayan “Tarım, Çevre, Orman ve Su Yönetimi Bakanlığı” vardır. Güney Kore’de ise diğer ülkelerde bakanlık düzeyinde örgütlenmesine çok fazla rastlanmayan “Devlet Mevzuatı Bakanlığı” söz konusudur. Bu ve benzeri örnekler devletlerin birbirinden çok farklı gerekçelerle bakanlık isimlerini belirlediklerine işaret etmektedir.

Türkiye’deki bakanlıklar genel görünüm açısından değerlendirildiğinde özellikle AK Parti iktidarları döneminde yapılan değişikliklerle bakanlıkların sayısının azaltıldığı ve olabildiğince rasyonel bir çerçeveye kavuşturulduğu söylenebilir. Nitekim Türkiye’de 1990’lardaki koalisyon hükümetlerinde pazarlık süreçlerinin etkisiyle sayısı oldukça artan ve devlete de yük oluşturmaya başlayan bakanlıklar AK Parti iktidarı tarafından öncelikli olarak ele alınmış ve sayısı 37’den 26’ya indirilmiştir. Bununla birlikte 24 Haziran’dan sonra hayata geçirilmesi düşünülen yeni yönetim modelinde bakanlıkların sayısını azaltmak, işlevselliklerini artırmak ve verimliliklerini geliştirmek için bakanlıkların birleştirilmesi öngörülmektedir. Böylece yeni yönetim sisteminde bakanlıkların sayısı 16’ya düşecektir. Yeni yönetim modelinde öngörülen bakanlıklar “Adalet Bakanlığı”, “İçişleri Bakanlığı”, “Milli Savunma Bakanlığı”, “Milli Eğitim Bakanlığı”, “Sağlık Bakanlığı”, “Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı”, “Çevre ve Şehircilik Bakanlığı”, “Kültür ve Turizm Bakanlığı”, “Gençlik ve Spor Bakanlığı”, “Hazine ve Maliye Bakanlığı”, “Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı”, “Dışişleri Bakanlığı”, “Çalışma, Sosyal Hizmetler ve Aile Bakanlığı”, “Tarım ve Orman Bakanlığı” ile “Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı”dır.

Bu bağlamda bakanlıklar düzeyinde en köklü değişimin ekonomi alanında yapıldığı söylenebilir. Bu hamle ekonomi yönetimini sadeleştirmeyi ve koordinasyon sorununu aşmak için tek elde toplamayı amaçlamaktadır. Yeni yönetim modelinde ekonomi alanında “Ticaret Bakanlığı”, “Hazine ve Maliye Bakanlığı” ve “Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı” bulunmaktadır. Bu bağlamda mevcut yapıdaki Hazine Müsteşarlığının bakanlık statüsüne kavuşturularak Maliye Bakanlığıyla ve Kalkınma Bakanlığının Sanayi ve Teknoloji Bakanlığıyla birleştirilmesi öngörülmektedir. Aynı zamanda cumhurbaşkanına bağlı çalışacak Finans Ofisi ve Yatırım Ofisiyle ekonomi yönetiminin desteklenmesi planlanmaktadır.

Ekonomi alanına yönelik hamleden AK Parti’nin ABD ve İngiltere gibi ülkeleri yakından incelediği ve özellikle Japonya, Güney Kore, Tayvan ve Singapur gibi Doğu Asya ülkelerindeki “süper bakanlık” uygulamasından esinlendiği anlaşılmaktadır. Çünkü hızlı sanayileşme, kalkınma ve üretimde katma değer artışı gerçekleştiren bu ülkelerin neredeyse tamamında hızlı kalkınma dönemlerinde sektörler arası koordinasyonu sağlayan süper bakanlıklar uygulamasına rastlanmaktadır. Hazine ve Maliye Bakanlığının kurulacağı öngörülmesi bu uygulamanın izlerini taşımaktadır.

Ayrıca yeni yönetim modelinde Avrupa Birliği Bakanlığının Dışişleri Bakanlığıyla, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığıyla, Orman ve Su İşleri Bakanlığının da Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığıyla birleşmesi öngörülmektedir. Bu durumda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının isimleri değişmektedir. Yine mevcut yapıdaki Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ile Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının isimlerinde değişikliğe gidilmiştir.

SONUÇ

Yeni yönetim modelinde öncelikli hedef olarak sistem değişikliği sonrasında ise siyaset ve yönetimin merkezine yerleşen cumhurbaşkanının kamu politikası oluşturma, uygulama ve değerlendirme kapasitesinin artırılmaya çalışıldığı görülmektedir. Bu nedenle cumhurbaşkanına doğrudan bağlı yapının içinde ofis ve kurulların oluşturulması öngörülmüştür. Bu hamle başkanlık sistemiyle yönetilen ülkelerin pratikleriyle benzerlik arz etmektedir. Ancak gerek hangi ofis ve kurulların oluşturulacağına karar verirken gerekse bunların rol ve fonksiyonlarını tanımlarken Türkiye'nin 2023 hedeflerinin, Türk kamu yönetimi sisteminin mevcut yapısı ve sorunlarının ve kamu yönetimi alanındaki yeni trendlerin (kurumlar ve sektörler arası koordinasyon ve iş birliğini sağlama, istişare ve müzakere süreçlerini işlev-

selleştirme gibi) dikkate alındığı ve Türkiye'ye özgü bir yapının ortaya çıkarıldığı söylenebilir.

Ayrıca genel olarak –gelişmiş ülke uygulamalarıyla paralel bir şekilde– bakanlık sayısının azaltılmaya çalışıldığı görülmektedir. Bakanlıklar düzeyinde yapılan değişim kendini en fazla ekonomi yönetimi alanında göstermektedir. Ekonomi alanı yeniden yapılandırılırken süper bakanlık modelinin esas alındığı iddia edilebilir.

Elbette yeni yönetim modeline dair kamuoyuna yansıyan bu yapı 24 Haziran seçimlerinden sonra hızla başlayacak yeniden inşa sürecinin sadece genel çerçeve ve temel bakış açısını sunmaktadır. Yeni yönetim modeli gerek cumhurbaşkanına doğrudan bağlı yapı ve merkezi yönetim gerekse personel sistemi açılarından çok çeşitli kurumsal ve fonksiyonel değişimlere gebe dir.